

Kraftig ökning av lediga lärarjobb

Förskollärarna kan välja och vraka bland jobben. Över huvud taget har efterfrågan på lärare ökat markant, och facken varnar för en växande lärarbrist.

Fram till och med den sista juni i år hade 29 000 lärarjobb utannonserats, vilket är 25 procent fler än första halvåret i fjol. Mest har efterfrågan ökat på gruppen förskollärare och fritidspedagoger, i den har antalet lediga jobb ökat med hela 44 procent, visar en sammanställning som Arbetsförmedlingen gjort.

Efterfrågan på lärare har ökat i hela landet, och främst i de två nordligaste länen. I ett enda län, Västmanland, finns något färre lediga lärarjobb i år.

Att arbetsgivarna ropar efter förskollärare har en given huvudförklaring: växande barnkullar och en utbyggd barnomsorg.

–Det är tydligt att det är färre sökande till varje tjänst. När man hittar några bra sökande är det fler arbetsgivare som är intresserade av dem. Så det är klart att förskollärarna tittar mer på lönen innan de väljer, säger HR-chef Greta Sundin vid friskoleföretaget Pysslingen.

MARIA STOCKHAUS (M), ordförande i Sveriges Kommuner och landstings utbildningsberedning, ser en risk för att bristen på förskollärare går ut över kvaliteten.

–Nu kommer en ny läroplan för förskolan, med högre ambitioner när det gäller den pedagogiska delen. Det är svårt för kommunerna att leva upp till det om man inte får tag på utbildade förskollärare, säger hon.

Men även efterfrågan på grundskollärare har ökat, med 24 procent. Och när de många förskolebarnen nått skolåldern blir naturligtvis efterfrågan ännu större. Dessutom vet arbetsgivarna att de måste se om sitt hus inför kravet på lärarlegitimation. Om några år får endast fullt behöriga och legitimerade lärare sätta betyg och ansvara för undervisningen.

Lärarförbundets ordförande Eva-Lis Sirén konstaterar att lärarbehovet ökar samtidigt som intresset för utbildningen sjunker.

FOTO: MAGNUS HALLGREN

–Det riktigt allvarliga är att jättereformer i skolan ska sjösättas och kraven på lärarna ökar. Reformerna riskerar att falla platt. Alla ansvariga måste sluta skylla på varandra och inse att det handlar om alldeles för låga löner, säger hon.

BÅDE SIRÉN OCH Lärarnas riksförbunds ordförande Metta Fjelkner väntar sig ett statligt initiativ för att få upp lärarnas lönenivå – något finansminister Anders Borg flaggat för.

ANNA LENA WALLSTRÖM/TT

Södersjukhusets akutmottagning för våldtagna i Stockholm kritiserats för att överdriva kroppsskadorna hos våldtagna kvinnor. Lotti Helström, överläkare och chef för kliniken, vill inte svara på kritiken utan hänvisar till patientsekretessen.

FOTO: LINA ALRIKSSON, ROGER TURESSON

Klinik för våldtagna kritiserats för intyg

Södersjukhusets akutmottagning för våldtagna kvinnor anklagas för att skriva felaktiga intyg om övergreppsskador. En kvinna påstods ha en spricka i underlivet men hade i själva verket inga övergreppsskador alls.

Det var i våras som en kvinna hade undersökts på Södersjukhusets akutmottagning för våldtagna kvinnor, AVK, efter en påstådd våldtäkt. Enligt rättsintyget från docent Lotti Helström, överläkare och chef, hade kvinnan en spricka i underlivet "vilket kan ha uppstått vid en våldsam vaginal penetration".

Det räckte som bevis för att den utpekade mannen skulle häktas. Själv nekade han och påstod att han och kvinnan hade haft frivilligt sex.

MEN FÖR OVANLIGHETENS skull fanns ett annat intyg i samma ärende. En rättsläkare hade undersökt kvinnan innan hon kom till SÖS, bara ett dygn efter det påstådda övergreppet. Den läkaren fann

inga övergreppsskador alls på kvinnan.

–Det gjorde mig förvånad att de kom till så olika slutsatser, säger kammaråklagare Christina Voigt.

De skador i underlivet som hade hittats på Södersjukhuset bedömdes ha tillkommit efter det påstådda övergreppet. Men dessutom visade det sig att den beskrivna "sprickan" först hade beskrivits som "ett mycket svagt rivsår" av läkaren på AVK.

När intyget från rättsläkaren blev känt släpptes den häktade mannen och Christina Voigt lade snabbt ned utredningen i brist på bevis. Nyligen beslutade kvinnan

att inte begära att utredningen skulle tas upp på nytt.

–Det är skrämmande att en svensk läkare beskriver skador som inte finns. Eftersom AVK hanterar ett mycket stort antal undersökningar blir man en smula orolig, säger mannens advokat Johan Eriksson.

Han har nyligen JO-anmält en annan våldtäktsutredning där Lotti Helström var inblandad. Det gällde den våldtäktsåtalade Säpolivvak-

Christina Voigt
FOTO: SIMON ANDRÉN

ten som först dömdes till sex års fängelse men i höstas friades helt i hovrätten.

RÄTTLÄKAREN Martina Olsson Frisk var också inblandad i det fallet. Hon är mycket kritisk till de intyg som hon har sett från Lotti Helström och menar att hon inte skiljer på objektiva skador och patientens beskrivning av sina känslor.

–De intyg jag har sett därifrån har varit katastrofala, säger Martina Olsson Frisk.

DN har i olika våldtäktsdomar sett att flera rättsintyg från AVK beskriver sprickor i underlivet som skulle kunna ha uppstått vid ett övergrepp. Det är anmärkningsvärt eftersom flera rättsläkare och även Lotti Helström själv menar att sexövergrepp sällan leder till fysiska skador.

DN har sökt Lotti Helström för att fråga hur hon beskriver skador och skriver intyg. Hon låter hälsa att hon inte vill uttala sig med hänvisning till patientsekretessen.

STEFAN LISINSKI

stefan.lisinski@dn.se 08-738 21 44

GUIDE

Rättsintyg väger tungt vid sexualbrott

■ Södersjukhusets akutmottagning för våldtagna kvinnor, AVK, invigdes år 2005 och har fått mycket uppmärksamhet för sitt arbete med att undersöka och behandla våldtagna kvinnor.

■ Mottagningen är också en

maktfaktor eftersom den utfärdar rättsintyg för de flesta våldtäktsfall i Stockholmsområdet, dokument som sedan får mycket stor betydelse i rättegångar om sexualbrott.

■ I fjol tog AVK emot 579 nya fall och utfärdade 265 rättsintyg.